

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 14. juuli 2023
(OR. en)

Institutsioonidevaheline
dokument:
2023/0223(NLE)

11864/23
ADD 1

JAI 1015
FRONT 235
VISA 148
SIRIS 60

ETTEPANEK

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ, direktor
Kättesaamise kuupäev:	13. juuli 2023
Saaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	COM(2023) 385 final ANNEX
Teema:	LISA järgmise dokumendi juurde: Ettepanek: NÕUKOGU OTSUS Euroopa Liidu ja Islandi vahelisele lepingule, mis käsitleb täiendavaid reegleid seoses Integreeritud Piirihalduse Fondi osaks oleva piirihalduse ja viisapoliitika rahastuga, Euroopa Liidu nimel allakirjutamise kohta

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument COM(2023) 385 final ANNEX.

Lisatud: COM(2023) 385 final ANNEX

Brüssel, 10.7.2023
COM(2023) 385 final

ANNEX

LISA

järgmise dokumendi juurde:

Ettepanek: NÕUKOGU OTSUS

Euroopa Liidu ja Islandi vahelisele lepingule, mis käsitleb täiendavaid reegleid seoses Integreeritud Piirihalduse Fondi osaks oleva piirihalduse ja viisapoliitika rahastuga, Euroopa Liidu nimel allakirjutamise kohta

LISA

EUROOPA LIIT, edaspidi „liit“,

ning

ISLAND,

edaspidi koos „lepinguosalised“,

VÕTTES ARVESSE Euroopa Liidu Nõukogu ning Islandi Vabariigi ja Norra Kuningriigi vahelist lepingut viimase kahe riigi osalemiseks Schengeni *acquis*' sätete rakendamises, kohaldamises ja edasiarendamises¹ (edaspidi „Islandi ja Norraga sõlmitud ühinemisleping“)

NING ARVESTADES JÄRGMIST:

- (1) Liit on loonud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2021/1148² (edaspidi „piirihalduse ja viisapoliitika rahastu määrus“) Integreeritud Piirihalduse Fondi osana piirihalduse ja viisapoliitika rahastu.
- (2) Piirihalduse ja viisapoliitika rahastu määrusega arendatakse edasi Schengeni *acquis*'d Islandi ja Norraga sõlmitud ühinemislepingu tähenduses.
- (3) Integreeritud Piirihalduse Fondi osana loodud piirihalduse ja viisapoliitika rahastu on Schengeni *acquis*' eriotstarbeline vahend, millega tagatakse tugev ja tulemuslik Euroopa integreeritud piirihaldus välispiiridel, samal ajal säilitades täielikus kooskõlas liikmesriikide ja ühinenud riikide põhiõigustealaste kohustustega inimeste vaba liikumise selle piires, ning toetatakse ühise viisapoliitika ühetaolist rakendamist ja ajakohastamist, aidates seeläbi kindlustada liikmesriikide ja ühinenud riikide kõrgetasemelise julgeoleku.
- (4) Piirihalduse ja viisapoliitika rahastu määruse artikli 9 lõikes 2 on sätestatud, et artikli 7 lõike 3 punktis a osutatud summat ja kõnealuse määruse kohaseid lisavahendeid kasutatakse eelarve jagatud täitmise korras kooskõlas määruse (EL, Euratom) 2018/1046³ (edaspidi „finantsmäärus“) artikliga 63 ja määrusega (EL) 2021/1060⁴ (edaspidi „ühissätete määrus“).
- (5) Piirihalduse ja viisapoliitika rahastu määruse artikli 7 lõikes 6 on sätestatud, et Schengeni *acquis*' rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega ühinenud riikide piirihalduse ja viisapoliitika rahastus osalemise laadi ja tingimuste täpsustamiseks töötatakse välja vastav kord.

¹ EÜT L 176, 10.7.1999, lk 36.

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. juuli 2021. aasta määrus (EL) 2021/1148, millega luuakse Integreeritud Piirihalduse Fondi osana piirihalduse ja viisapoliitika rahastu (ELT L 251, 15.7.2021, lk 48).

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuli 2018. aasta määrus (EL, Euratom) 2018/1046, mis käsitleb liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid ja millega muudetakse määrusi (EL) nr 1296/2013, (EL) nr 1301/2013, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 1304/2013, (EL) nr 1309/2013, (EL) nr 1316/2013, (EL) nr 223/2014 ja (EL) nr 283/2014 ja otsust nr 541/2014/EL ning tunnustatakse kehtetuks määrus (EL, Euratom) nr 966/2012 (ELT L 193, 30.7.2018, lk 1).

⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. juuni 2021. aasta määrus (EL) 2021/1060, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfond+, Ühtekuuluvusfondi, Õiglase Ülemineku Fondi ning Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondi kohta ning nende ja Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi, Sisejulgeolekufondi ning piirihalduse ja viisapoliitika rahastu suhtes kohaldatavad finantsreeglid (ELT L 231, 30.6.2021, lk 159).

- (6) Piirihalduse ja viisapoliitika rahastu määrus pakub võimaluse võtta meetmeid jagatud, otsese ja kaudse eelarve täitmise raames ning käesolev leping peaks võimaldama Islandis kasutada kooskõlas finantsjuhtimise ja -kontrolli seisukohast asjakohaste ELi põhimõtete ja reeglitega ükskõik millist neist meetoditest.
- (7) Võttes arvesse Schengeni *acquis' sui generis* olemust ja selle ühtse kohaldamise tähtsust Schengeni ala terviklikkuse jaoks, tuleks kõiki riiklike programmide juhtimise suhtes kohaldatavaid reegleid kohaldada Islandi suhtes samamoodi nagu ELi liikmesriikide suhtes.
- (8) Selleks et lihtsustada Islandi poolt piirihalduse ja viisapoliitika rahastusse makstavate iga-aastaste osamaksete arvutamist ja kasutamist, tasub Island 2021.–2027. aasta osamaksete 2023.–2027. aastal viie iga-aastase osamaksega. 2023.–2025. aasta kohta on iga-aastane osamakse sätestatud kindlaksmääratud summana, kuid 2026. ja 2027. aasta osamaksete tuleks määrata kindlaks 2026. aastal kõigi piirihalduse ja viisapoliitika rahastus osalevate riikide nominaalse sisemajanduse koguprodukti alusel, võttes arvesse juba tasutud osamakseid.
- (9) Võrdse kohtlemise põhimõtte kohaselt tuleks Islandi suhtes kohaldada Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/1240 (edaspidi „ETIASe määrus“)⁵ artiklis 86 määratletud liigtulu puudutavaid sätteid. Piirihalduse ja viisapoliitika rahastu raamistikus vähendatakse proportsionaalselt Islandi poolt piirihalduse ja viisapoliitika rahastusse makstavaid iga-aastaseid osamakseid.
- (10) Andmekaitsealased liidu õigusaktid, sealhulgas määrus (EL) 2016/679, on hõlmatud EMP lepinguga ja inkorporeeritud selle XI lisasse. Seetõttu kohaldab Island kõnealust määrust.
- (11) Island ei ole seotud Euroopa Liidu põhiõiguste hartaga, kuid ta on Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni ja selle protokollide ning inimõiguste ülddeklaratsiooni osalisriik ning peab seega kinni nendes tunnustatud õigustest ja põhimõtetest. Piirihalduse ja viisapoliitika rahastu määramises ja ühissätete määramises ning käesolevas lepingus sisalduvaid viiteid Euroopa Liidu põhiõiguste hartale tuleks seega käsitada viidetena Euroopa inimõiguste konventsioonile ja selle protokollidele, mille Island on ratifitseerinud, ning inimõiguste ülddeklaratsiooni artiklile 14.
- (12) Kuna Island ei ole seotud viidetega liidu keskkonnaõigustikule, peaks ta rakendama piirihalduse ja viisapoliitika rahastut ja käesoleva lepingut vastavalt Pariisi kokkuleppele ja ÜRO kestliku arengu eesmärkidele,

ON KOKKU LEPPINUD JÄRGMISES:

Artikkel 1

Kohaldamisala

Käesolevas lepingus sätestatakse täiendavad reeglid, mis on vajalikud Islandi osalemiseks Integreeritud Piirihalduse Fondi osaks olevas piirihalduse ja viisapoliitika rahastus programmitöö perioodil 2021–2027 kooskõlas määruse (EL) 2021/1148 (edaspidi „piirihalduse ja viisapoliitika rahastu määrus“) artikli 7 lõikega 6.

⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. septembri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1240, millega luuakse Euroopa reisiinfo ja -lubade süsteem (ETIAS) ning muudetakse määrusi (EL) nr 1077/2011, (EL) nr 515/2014, (EL) 2016/399, (EL) 2016/1624 ja (EL) 2017/2226 (ELT L 236, 19.9.2018, lk 1).

Artikkel 2

Finantsjuhtimine ja -kontroll

1. Piirihalduse ja viisapoliitika rahastu määruse rakendamisel võtab Island kõik vajalikud meetmed, et tagada vastavus finantsjuhtimise ja -kontrolli seisukohast asjakohastele sätetele, mis on sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingus (edaspidi „ELi toimimise leping“) ja ELi toimimise lepingul põhinevas liidu õiguses.

Esimeses lõigus osutatud sätted on järgmised:

- (a) määruse (EL, Euratom) 2018/1046 (edaspidi „finantsmäärus“) artiklid 33, 36, 61, 63, 97–105, 106, 115–116, 125–129, 135–144 ja 154, artikli 155 lõiked 1, 2, 4, 6 ja 7 ning artiklid 180 ja 254–257;
 - (b) nõukogu määrus (Euratom, EÜ) nr 2185/96⁶;
 - (c) määrus (EÜ, Euratom) nr 2988/95⁷ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL, Euratom) nr 883/2013⁸;
 - (d) määruse (EL) 2021/1060 (edaspidi „ühissätete määrus“) artiklid 1–4, 7–9, 15–17, 21–24, 35–42, 44–107, 113–115 ja 119 ning asjaomased piirihalduse ja viisapoliitika rahastu lisad.
2. Juhul kui piirihalduse ja viisapoliitika rahastu kohaldamiseks olulisi finantsmääruse sätteid muudetakse, need tunnistatakse kehtetuks, asendatakse või sõnastatakse uuesti,
 - (a) teavitab Euroopa Komisjon sellest Islandit esimesel võimalusel ning esitab Islandi taotlusel muutmise, kehtetuks tunnistamise, asendamise või uuestisõnastamise kohta selgituse;
 - (b) võivad Euroopa Komisjon (liidu nimel) ja Island olenemata artikli 13 lõike 4 ühisel kokkuleppel otsustada muuta käesoleva artikli lõike 1 teise lõigu punkti a, kui see on vajalik finantsmääruse muutmise, kehtetuks tunnistamise, asendamise või uuestisõnastamise arvessevõtmiseks.
 3. Island kohaldab ja vajaduse korral rakendab:
 - (a) Euroopa Parlamendi ja nõukogu õigusakte, millega muudetakse ühissätete määrust, kuivõrd need puudutavad piirihalduse ja viisapoliitika rahastu määruse kohaldamisega seotud sätteid;
 - (b) Euroopa Komisjoni poolt ühissätete määruse alusel vastuvõetud rakendusakte või delegeeritud õigusakte, kuivõrd need puudutavad piirihalduse ja viisapoliitika rahastu määruse kohaldamisega seotud sätteid.

Selleks et Islandil seda võimaldada, teatab Euroopa Komisjon

⁶ Nõukogu määrus (Euratom, EÜ) nr 2185/96, mis käsitleb komisjoni tehtavat kohapealset kontrolli ja inspekteerimist, et kaitsta Euroopa ühenduste finantshuve pettuste ja igasuguse muu eeskirjade eiramiste eest (EÜT L 292, 15.11.1996, lk 2).

⁷ Nõukogu 18. detsembri 1995. aasta määrus (EÜ, Euratom) nr 2988/95 Euroopa ühenduste finantshuvide kaitse kohta (EÜT L 312, 23.12.1995, lk 1).

⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. septembri 2013. aasta määrus (EL, Euratom) nr 883/2013, mis käsitleb Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) juurdlusi ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1073/1999 ja nõukogu määrus (Euratom) nr 1074/1999 (ELT L 248, 18.9.2013, lk 1).

(a) Islandile esimesel võimalusel igast ettepanekust võtta vastu esimese lõigu punktis a või b osutatud akt ning esitab Islandi taotlusel ettepanekute selgitused;

(b) Islandile võimalikult kiiresti igast esimese lõigu punktis a või b osutatud aktist.

Island võib teatada võimalikult kiiresti ELile oma seisukoha ettepaneku kohta ja liit võtab seda nõuetekohaselt arvesse.

Island teatab võimalikult kiiresti ja igal juhul 90 päeva jooksul pärast teatamist ELile oma otsuse kiita ELi poolt Islandile esimese lõigu punktis a või b kohaselt teatatud aktid heaks.

4. Islandis asutatud juriidilised isikud võivad osaleda rahastust rahastatavates tegevustes tingimustel, mis on samaväärsed liidus asutatud juriidiliste isikute suhtes kohaldatavate tingimustega.

Artikkel 3

Ühissätete määruse sätete, millele on osutatud artikli 2 lõike 1 punktis d, konkreetne kohaldamine

Selleks et tagada, et Island järgib artikli 2 lõike 1 punkti d sätteid,

(a) käsitatakse viiteid Euroopa Liidu põhiõiguste hartale viidetena Euroopa inimõiguste konventsioonile ja selle protokollidele, mille Island on ratifitseerinud, ning inimõiguste ülddeklaratsiooni artiklile 14;

(b) nõustub Island, kes ei ole seotud viidetega liidu keskkonnaõigustikule, rakendama piirihalduse ja viisapoliitika rahastust vastavalt Pariisi kokkuleppele ja ÜRO kestliku arengu eesmärkidele.

Artikkel 4

Piirihalduse ja viisapoliitika rahastu määruse sätete konkreetne kohaldamine

1. Komisjon eraldab Islandile piirihalduse ja viisapoliitika rahastu määruse artikli 10 lõike 1 punktis b osutatud lisasumma, kui Island täidab kahe aasta jooksul pärast rahastus osalemise algust piirihalduse ja viisapoliitika rahastu määruse artikli 14 lõike 2 tingimusi.
2. Piirihalduse ja viisapoliitika rahastu määruse jõustumise tähtajana käsitatakse käesoleva lepingu jõustumise kuupäeva.

Artikkel 5

Täitmine

1. Komisjoni otsused, millega pannakse rahaline kohustus muudele isikutele peale riikide, kuuluvad Islandi territooriumil täitmisele.

Täitmist reguleerivad Islandil kehtivad tsiviilmenetluse normid. Korralduse otsuse täitmise kohta ilma muude formaalsusteta peale otsuse autentsuse kontrollimise lisab otsusele riiklik ametiasutus.

Islandi valitsus määrab selleks otstarbeks ametiasutuse ja teeb selle teatavaks komisjonile, kes omakorda teavitab Euroopa Liidu Kohut.

Kui need formaalsused on komisjoni avalduse põhjal täidetud, võib komisjon asuda otsust täitma kooskõlas Islandi õigusaktidega, saates küsimuse otse pädevale asutusele.

Täitmise võib peatada ainult Euroopa Liidu Kohtu otsusega. Otsuse ebaõiget täitmist käsitlevad kaebused kuuluvad aga Islandi kohtute pädevusse.

2. Euroopa Liidu Kohtu otsused, mis on tehtud käesoleva lepingu kohaldamisalasse kuulavas lepingus või toetuslepingus sisalduvat vahekohtuklauslit kohaldades, kuuluvad Islandis täitmisele samal viisil kui Euroopa Komisjoni otsused, millele on osutatud lõikes 1.

Artikkel 6

Liidu finantshuvide kaitse

1. Island:
 - (a) võitleb pettuse ja muu liidu finantshuve kahjustava ebaseadusliku tegevuse vastu meetmetega, mis toimivad tõkestavalt ja tagavad Islandis mõjusa kaitse;
 - (b) võtab liidu finantshuve kahjustava pettuse või muu ebaseadusliku tegevuse vastu samu meetmeid, mida ta kasutab omaenda finantshuvide kaitsmisel, ning
 - (c) kooskõlastab oma tegevuse liidu finantshuvide kaitsmisel liikmesriikide ja Euroopa Komisjoniga.
2. Islandi pädevad asutused teavitavad Euroopa Komisjoni või Euroopa Pettustevastast Ametit (edaspidi „OLAF“) viivitamata kõigist neile teatavaks saanud asjaoludest või kahtlustest, mis on seotud õigusnormide rikkumise, pettuse või muu ebaseadusliku tegevusega, mis kahjustab liidu finantshuve. Juhul kui need asjaolud või kahtlused on seotud juhtumiga, mis võib kuuluda Euroopa Prokuratuuri pädevusse, teavitavad nad ka Euroopa Prokuratuuri.

Island ja liit tagavad tulemusliku vastastikuse abistamise juhul, kui kooskõlas kohaldatava õigusraamistikuga viivad liidu või Islandi pädevad asutused läbi juurdlust või kohtumenetlust, mis on seotud käesoleva lepingu kohaldamisalasse kuuluva finantshuvide vastastikuse kaitsmisega.
3. Island võtab meetmed, mis on samaväärsed käesoleva lepingu allakirjutamise ajal jõus olevate ja liidu poolt ELi toimimise lepingu artikli 325 lõike 4 kohaselt võetud meetmetega.
4. Euroopa Komisjoni, OLAFi, Euroopa Prokuratuuri, kontrollikoja ja Islandi pädevate asutuste vaheline teabevahetus toimub konfidentsiaalsusnõudeid nõuetekohaselt arvestades. Teabevahetuses edastatavaid isikuandmeid kaitstakse vastavalt kohaldatavatele normidele.

Artikkel 7

Liidu hindamised ja auditid

1. Liidul on õigus samamoodi nagu Euroopa Liidu liikmesriikides korraldada tehnilisi, finants- ja muud liiki kontrolle ja auditeid iga sellise Islandis elava füüsilise isiku või Islandis asutatud juriidilise isiku ruumides, kes saab piirihalduse ja viisapoliitika rahastust liidu rahalisi vahendeid, ning iga sellise Islandis elava või Islandis asutatud kolmanda isiku ruumides, kes on kaasatud piirihalduse ja viisapoliitika rahastust saadud liidu rahaliste vahendite kasutamisse. Kõnealuseid kontrolle ja auditeid võivad läbi viia Euroopa Komisjon, OLAF ja kontrollikoda.
2. Islandi ametiasutused lihtsustavad kontrolle ja auditeid, mida võib nende asutuste soovil läbi viia ka nendega ühiselt.
3. Kontrolle ja auditeid võib liidu eelarve täitmisega seotud juriidiline kohustuse korral läbi viia ka pärast Islandis asutatud juriidilise isiku selliste õiguste peatamist, mis tulenevad käesolevast lepingust, või pärast käesoleva lepingu lõpetamist, kui kohustus võeti enne õiguste peatamise või lepingu lõpetamise jõustumise kuupäeva.

Artikkel 8

Kohapealne kontroll ja inspekteerimine

OLAF on tingimustel, mis on sätestatud määruses (Euratom, EÜ) nr 2185/96, mida on täiendatud määrusega (EL) nr 883/2013, volitatud läbi viima piirihalduse ja viisapoliitika rahastu suhtes Islandi territooriumil kohapealset kontrolli ja inspekteerimist.

Islandi ametiasutused lihtsustavad kohapealset kontrollimist ja inspekteerimist, mida võib nende asutuste soovil läbi viia ka nendega ühiselt.

Artikkel 9

Euroopa Kontrollikoda

ELi toimimise lepingu artikli 287 lõigetes 1 ja 2 sätestatud kontrollikoja pädevus laieneb tuludele ja kuludele, mis kaasnevad piirihalduse ja viisapoliitika rahastu määrase rakendamisega Islandi poolt, sealhulgas Islandi territooriumil.

Kooskõlas ELi toimimise lepingu artikli 287 lõike 3 ja finantsmääruse esimese osa XIV jaotise 1. peatükiga on kontrollikojal võimalik teha auditeid Islandi territooriumil piirihalduse ja viisapoliitika rahastu raames liidu nimel tulusid ja kulusid haldava asutuse ruumides, sealhulgas iga eelarvest makseid saava füüsilise või juriidilise isiku ruumides.

Kontrollikoja auditid Islandis viiakse läbi koostöös riigi auditeerimisasutustega, või kui neil puuduvad vajalikud volitused, siis koos riigi pädevate talitustega. Kontrollikoda ja Islandi auditeerimisasutused teevad koostööd usalduslikult, säilitades samal ajal oma sõltumatuse. Need asutused või talitused teatavad kontrollikojale, kas nad kavatsevad auditeerimisest osa võtta.

Artikkel 10

Osamaksed

1. Island teeb iga-aastased osamaksed piirihalduse ja viisapoliitika rahastu eelarvesse I lisas esitatud valemi kohaselt.
2. Komisjon võib igal aastal kasutada kuni 0,75 % Islandi maksetest laekunud vahendeid, et katta koosseisuliste või mittekoosseisuliste töötajate halduskulud, mis on vajalikud piirihalduse ja viisapoliitika rahastu määruse ja käesoleva lepingu täitmiseks Islandi poolt.
3. Pärast lõikes 2 osutatud halduskulude mahaarvamist eraldatakse iga-aastaste osamaksete ülejäänud summa järgmiselt:
 - (a) 70 % liikmesriikide ja ühinenud riikide riiklike programmide rakendamiseks;
 - (b) 30 % piirihalduse ja viisapoliitika rahastu määruse artiklis 8 osutatud temaatilisele rahastule.
4. Islandi iga-aastase osamaksega võrdne summa kasutatakse selleks, et toetada tugevat ja tulemuslikku Euroopa integreeritud piirihaldust välispiiridel.
5. Liit esitab Islandile tema rahalise osaluse kohta teabe, mis sisaldub liidu eelarvapädevatele ja eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavatele institutsioonidele esitatud eelarve-, raamatupidamis-, tulemus- ja hindamisalases teabes rahastu kohta.

Artikkel 11

Euroopa reisiinfo ja -lubade süsteem (ETIAS)

Pärast ETIASe käitamis- ja hoolduskulude katmist alles jäänud võimalik ETIASe tulu, millele on osutatud ETIASe määruse artiklis 86 (edaspidi „ülejääk“), arvatakse II lisas esitatud valemi kohaselt maha Islandi lõplikust osamaksest piirihalduse ja viisapoliitika rahastusse.

Artikkel 12

Konfidentsiaalsus

Käesoleva lepingu alusel mis tahes vormis edastatud või saadud teavet käsitatakse ametisaladusena ja seda kaitstakse nagu muud samalaadset teavet liidu institutsioonide suhtes kehtivate sätete ja Islandi õigusaktidega. Sellist teavet võib edastada üksnes liidu institutsioonides, liikmesriikides või Islandis asuvatele isikutele, kes oma ülesannete tõttu peavad seda teadma; samuti tohib seda teavet kasutada üksnes selleks, et tagada lepinguosaliste finantshuvide mõjus kaitse.

Artikkel 13

Jõustumine ja kehtivus

1. Lepinguosalised kiidavad käesoleva lepingu heaks oma menetluste kohaselt. Nad teatavad teineteisele kõnealuste menetluste lõpuleviimisest.

2. Käesolev leping jõustub lõikes 1 osutatud viimase teatamise kuupäevale järgneva kuu esimesel päeval.
3. Selleks et tagada asjaomases poliitikavaldkonnas toetuse andmise järjepidevus ja võimaldada rakendamise alustamist mitmeaastase finantsraamistiku 2021–2027 algusest, võib piirihalduse ja viisapoliitika rahastu määruse kohaldamisalasse kuuluvate meetmete elluviimisega olla algust tehtud enne lepingu jõustumist ja mitte varem kui 1. jaanuaril 2021.
4. Käesolevat lepingut võib muuta üksnes kirjalikult mõlema lepinguosalise nõusolekul. Muudatuste jõustumisel järgitakse sama menetlust, mida kohaldatakse käesoleva lepingu jõustumisel.
5. Olenemata käesoleva artikli lõikest 4 volitatakse Islandi ja Norraga sõlmitud ühinemislepingu artikli 3 kohaselt loodud segakomiteed pidama läbirääkimisi artikli 2 lõike 1 punkti a vajalike muudatuste üle juhul, kui on esitatud teade kooskõlas artikli 15 lõikega 2, sest ei ole jõutud kokkuleppele vastavalt artikli 2 lõikele 2, ja neid muudatusi vastu võtma.

Artikkel 14

Vaidluste lahendamine

Kui käesoleva lepingu kohaldamise üle tekib vaidlus, kohaldatakse Islandi ja Norraga sõlmitud ühinemislepingu artiklis 11 sätestatud menetlust.

Artikkel 15

Peatamine

1. Liit võib vastavalt käesoleva artikli lõigetele 5–7 peatada Islandis asutatud juriidilise isiku õigused, mis tulenevad käesolevast lepingust, juhul kui a) Island jätab osamakse täielikult või osaliselt tasumata; b) Island rikub artikli 2 lõike 3 nõudeid, sealhulgas otsustab mitte kiita heaks kõnealuse sätte kohaselt teatatud akti, või c) finantsmääruse muutmine, kehtetuks tunnistamine, asendamine või uuestisõnastamine on oluline piirihalduse ja viisapoliitika rahastu seisukohast ning 30 päeva jooksul pärast finantsmääruse muutmise, kehtetuks tunnistamise, asendamise või uuestisõnastamise jõustumist ei ole jõutud kokkuleppele vastavalt artikli 2 lõikele 2.
2. Liit teatab Islandile oma kavatsusest peatada Islandis asutatud juriidilise isiku õigused, mis tulenevad käesolevast lepingust, ja sellisel juhul kantakse küsimus ametlikult Islandi ja Norraga sõlmitud ühinemislepingu artikli 3 kohaselt loodud segakomitee päevakorda.
3. Segakomitee kutsutakse kokku ja koosolek toimub 30 päeva jooksul pärast lõikes 2 osutatud teatamist. Segakomiteel on küsimuse lahendamiseks 90 päeva alates kuupäevast, kui võeti vastu päevakord, kuhu küsimus oli lõike 2 kohaselt lisatud. Kui segakomitee ei suuda küsimust 90päevase tähtaja jooksul lahendada, pikendatakse tähtaega lõpliku lahenduse leidmiseks 30 päeva võrra.
4. Kui segakomitee ei suuda küsimust lõikes 3 ettenähtud tähtaja jooksul lahendada, võib liit vastavalt käesoleva artikli lõigetele 5–7 peatada Islandis asutatud juriidilise isiku õigused, mis tulenevad käesoleva lepingu kohaldamisest.

5. Peatamise korral ei või Islandis asutatud juriidilised isikud osaleda hankemenetlustes, mis ei ole peatamise jõustumise ajaks veel lõpule viidud. Hankemenetlus loetakse lõpuleviiduks, kui selle menetluse tulemusena on võetud juriidilised kohustused.
6. Peatamine ei mõjuta Islandis asutatud juriidilise isiku juriidilisi kohustusi, mis võeti enne peatamise jõustumist. Käesolevat lepingut kohaldatakse jätkuvalt selliste juriidiliste kohustuste suhtes.
7. Liidu finantshuvide kaitsmiseks ja enne lepingu peatamist käesoleva lepingu kohaselt võetud kohustustest tulenevate finantskohustuste täitmiseks vajalikku tegevust võib jätkata ka pärast peatamist.
8. Liit teatab Islandile viivitamata, kui ta on saanud osamakse või tegevustoetuse, kui artikli 2 lõike 3 nõuete rikkumine on lõpetatud või kui finantsmäärusega seotud küsimus on lahendatud. Peatamine lõpetatakse kohe pärast selle teate edastamist.
9. Alates peatamise lõpetamise kuupäevast võivad Islandi juriidilised isikud jälle osaleda pärast seda kuupäeva algatatud hankemenetlustes ja enne seda kuupäeva algatatud hankemenetlustes, mille puhul ei ole taotluste esitamise tähtaeg möödunud.

Artikkel 16

Lepingu lõpetamine

1. Liit või Island võib käesoleva lepingu lõpetada, teatades oma otsusest teisele lepinguosalisele. Leping kaotab kehtivuse 3 kuud pärast teavitamist.
2. Leping lõpeb automaatselt, kui Islandi ja Norraga sõlmitud ühinemisleping lõpetatakse selle ühinemislepingu artikli 8 lõike 4, artikli 11 lõike 3 või artikli 16 kohaselt.
3. Lepinguosalised lepivad kokku, et juhul, kui käesolev leping lõpetatakse lõike 1 või 2 kohaselt, jätkatakse tegevusi, mille juriidilised kohustused võeti pärast käesoleva lepingu jõustumist ning enne käesoleva lepingu lõpetamist, kuni nende lõpuleviimiseni käesolevas lepingus sätestatud tingimustel.
4. Liidu finantshuvide kaitsmiseks ja enne lepingu lõpetamist käesoleva lepingu kohaselt võetud kohustustest tulenevate finantskohustuste täitmiseks vajalikku tegevust võib jätkata ka pärast käesoleva lepingu lõpetamist.
5. Lepinguosalised määravad mõlema lepinguosalise nõusolekul kindlaks kõik muud käesoleva lepingu lõpetamise tagajärjed.

Artikkel 17

Keeled

Käesolev leping koostatakse kahes eksemplaris bulgaaria, eesti, hispaania, hollandi, horvaadi, iiri, inglise, itaalia, kreeka, leedu, läti, malta, poola, portugali, prantsuse, rootsi, rumeenia, saksa, slovaki, sloveeni, soome, taani, tšehhi, ungari ja islandi keeles, kusjuures kõik nimetatud tekstid on võrdselt autentset.

ILISA

2021.–2027. aasta iga-aastase osamakse arvutamise valem ja makse andmed

1. Osamakse arvutamisel võetakse arvesse piirihalduse ja viisapoliitika rahastu määrase artikli 7 lõikes 2 osutatud summat.
2. Islandi iga-aastased osamaksed piirihalduse ja viisapoliitika rahastu eelarvesse 2023.–2025. aastal on ette nähtud järgmises tabelis:

(summad eurodes)

	2023	2024	2025
Island	1 820 230	1 820 230	1 820 230

Island tasub kõnealusel artiklis osutatud osamaksed olenemata ühissätete määrase artiklis 23 osutatud riikliku programmi heakskiitmise kuupäevast.

3. Islandi 2026. ja 2027. aasta osamaksed piirihalduse ja viisapoliitika rahastusse arvutatakse järgmiselt:

2020.–2024. aastal iga aasta kohta eraldi: Islandi nominaalse sisemajanduse koguprodukti (SKP) andmed, mis on Eurostatile kättesaadavad 31. märtsi 2026. aasta seisuga (SKP jooksevhindades) jagatakse kõigi asjaomasel aastal piirihalduse ja viisapoliitika rahastus osalevate riikide nominaalse SKP andmete summaga. 2020.–2024. aasta kohta saadud viie protsendimäära keskmist kohaldatakse:

- vastuvõetud eelarve ja selle hilisemate muudatuste kulukohustuste assigneeringute summa või ülekantud kulukohustuste suhtes iga aasta lõpus piirihalduse ja viisapoliitika rahastu jaoks aastateks 2021–2025;
- vastuvõetud eelarve iga-aastaste kulukohustuste assigneeringute suhtes 2026. aastaks piirihalduse ja viisapoliitika rahastu jaoks 2026. aasta alguses;
- komisjoni vastu võetud Euroopa Liidu 2027. aasta üldeelarve projektis piirihalduse ja viisapoliitika rahastu jaoks ette nähtud 2027. aasta kulukohustuste assigneeringu suhtes;

piirihalduse ja viisapoliitika rahastu rakendamise kogukestuse jooksul Islandi makstava kogusumma arvutamiseks.

Sellest summast lahutatakse kooskõlas käesoleva lisa punktiga 2 osamaksed, mille Island on juba igal aastal tasunud, et saada 2026. ja 2027. aasta osamaksete kogusumma. Sellest summast pool tuleb tasuda 2026. aastal ja ülejäänud pool 2027. aastal.

4. Osamaksed tasutakse eurodes ja laekuvate summade arvutused tehakse eurodes.
5. Island tasub asjaomase osamakse hiljemalt 45 päeva jooksul pärast sissenõudekorralduse saamist. Osamakse tasumisega viivitamise korral tuleb maksta laekumata summalt viivist maksetähtpäevast alates. Intressimäär vastab Euroopa Keskpanga põhiliste refinantseerimistoimingute puhul kohaldatavale, *Euroopa Liidu Teataja* C-seerias avaldatud intressimäärale, mis kehtib selle kuu esimesel

kalendripäeval, kuhu tähtpäev langeb, ning mida on suurendatud 3,5 protsendipunkti võrra.

II LISA

Valem, mille kohaselt arvutatakse Islandi võimalik allesjääv tulu, mis on määratletud ETIASe määruse artiklis 86

Kuni 2026. aastani igal eelarveaastal, kui tekib ETIASe määruse artiklis 86 määratletud ülejääk: Islandi nominaalse sisemajanduse koguprodukti (SKP) andmed, mis on Eurostatile kättesaadavad 31. märtsi seisuga (SKP jooksevhindades) jagatakse kõigi asjaomasel aastal ETIASes osalevate riikide nominaalse SKP andmete summaga.

Tekkinud koguülejäägi arvutamiseks kohaldatakse saadud protsendimäärade keskmist. Saadud summa arvatakse maha Islandi 2027. aasta osamaksest, mis on ettenähtud temaatilise rahastu jaoks.